

ECHO

ZACHODNIOPOMORSKIEJ WSI

Nr 03/2024

**WNIOSEK ZARZĄDU KRIR O PODNIESIENIE KWOTY 10
LIMITU DE MINIMIS – ODPOWIEDŹ MRIRW**

**WNIOSKI O DOPŁATY BEZPOŚREDNIE W 2024 R. – 14
TERMINY I ZASADY**

Zachodniopomorska Izba Rolnicza

Prezes Zarządu ZIR – Andrzej Karbowy,
Wiceprezes Zarządu ZIR – Mirosław Ignaszak
Członkowie Zarządu ZIR – Danuta Lebioda, Władysław Bieniek, Jerzy Kopaszewski
Delegat do KRIR – Waław Klukowski

Zajmujemy się w szczególności:

- bezpłatnym doradztwem prawnym;
- działalnością szkoleniową;
- zbieraniem opinii, wniosków, analiz i informacji gospodarczych;
- działaniem na rzecz tworzenia rynku rolnego;
- pomocą w powoływaniu zrzeszeń i stowarzyszeń producentów rolnych;
- doradztwem w zakresie produkcji rolniczej;
- współpracą z jednostkami doradztwa rolniczego;
- działaniem na rzecz rozwoju infrastruktury rolnictwa i wsi;
- doradztwem w zakresie poprawy jakości produktów rolniczych;
- promowaniem produktów rolniczych i ich eksportu;
- działaniem na rzecz ochrony środowiska i wiejskiego dziedzictwa kulturowego.

Echo Zachodniopomorskiej Wsi: pismo Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej.

Adres redakcji:

ul. Chmielewskiego 22A/9, 70-028 Szczecin

tel. 91 484 40 72 • e-mail: izba@zir.pl

www.zir.p

ul. Słowiańska 5, 75-846 Koszalin

tel. 94 346 05 14 • e-mail: koszalin@zir.pl

www.zir.pl

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

Szanowni Państwo!

Rolnicy nadal protestują, ponieważ ilość problemów z jakimi borykają się każdego dnia jest ogromna. Czekają na konkretne propozycje ze strony Rządu RP oraz Komisji Europejskiej w formie aktów prawnych.

Prowadzone są rozmowy dotyczące napływu towarów rolno-spożywczych spoza UE, co ma ogromny wpływ na spadek opłacalności produkcji rolnej.

Wiarygodnie Komisja Europejska zgodzi się na ustępstwa w sprawie Zielonego Ładu i wygospodaruje większe liczby środków na wyrównanie dochodów rolników.

Zachęcam do lektury celem zapoznania się z innymi ważnymi wydarzeniami.

Andrzej Karbowy – Prezes Zarządu Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej.

Spis treści

INFORMACJE ZACHODNIOPOMORSKIEJ IZBY ROLNICZEJ	4
POSIEDZENIE ZARZĄDU ZIR	4
INFORMACJE KRAJOWEJ RADY IZB ROLNICZYCH	5
INFORMACJE AGENCJI RESTRUKTURYZACJI I MODERNIZACJI ROLNICTWA	12
INFORMACJE MINISTERSTWA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI	13
INFORMACJE KASY ROLNICZEGO UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO	16
WYSOKOŚĆ MIESIĘCZNEJ SKŁADKI NA UBEZPIECZENIE WYPADKOWE, CHOROBY I MACIERZYŃSKIE W II KWARTALE 2024 R.	18
WYMIAR SKŁADKI NA UBEZPIECZENIE ZDROWOTNE ZA DOMOWNIKÓW Z DZIAŁÓW SPECJALNYCH PRODUKCJI ROLNEJ I POMOCNIKÓW ROLNIKA OD 1 KWIETNIA 2024 R.	18

INFORMACJE ZACHODNIOPOMORSKIEJ IZBY ROLNICZEJ

54 . *) > * 3 . * > & 7 > Ð) 9 > . 7

Dnia 5 marca 2024 r. w siedzibie -Zajednocze nie zach cają c do czynnego wa zak óceni na rynkach wiatowych chodniopomorskiej Izby Rolniczej od przy czenia si do protestuj cych prze spowodowane s agresj tego kraju na by o si posiedzenie Zarz du ZIR, które ciwko niekorzystnym zmianom ca ej Ukrain . Naley znie wszelkie przepi otworzy i poprowadzi pan Prezes An Wspólnej Polityki Rolnej, która zawierasy, które w jakikolwiek sposób dyskrymi drzej Karbowy. niekorzystne dla rolników rozwi zania. nuj europejskich rolników w uprawie

G ównym celem posiedzenia by a Zarz d ZIR zgodnie z protestuj cymi ro linnej i zwiierz cej. wymiana pogl dów oraz omówienie oczekuje przede wszystkim realnych Naley równie pami ta , e prote- przebiegu i efektów protestów, które dzia a ze strony Rz du RP. Nasz- sastujemy w trosce o wspóln przysz o nieustannie odbywaj si na terenie morz d rolniczy, podobnie jak Krajowa polskiego rolnictwa. Polski oraz innych europejskich pa stw. Rada Izby Rolniczych ca y czas stoi na sta Zarz d podj Uchwa nr 3/2024 Ostatni protest rolników odby si nowisku, e najwazniejszym zadaniem w sprawie przyj cia imiennych upo 27 lutego br., gdzie kolejny raz rolnicy rolnictwa zawsze jest utrzymanie bez wa nie do sk adania o wiadcze woli protestowali przeciwko polityce rolnej piecze stwa ywno ciowego, produkcji w zakresie praw i obowizków oraz rz dów i UE. Tym razem by to „Marszwysokojako ciowej ywno ci oraz tre zobowi za maj tkowych ZIR, zapla Gwiazdysty” na Warszaw pod Flag ska o przysz o m odych pokole , przy nowa harmonogram wydarze na naj Bia o-Czerwon . To kolejna faza strajku,równoczesnym utrzymaniu op acalno bli szy czas, po czym zapozna si z bie do którego do czyli kolejne grupy. ci gospodarstwa rolnego. Zarz d ZIR c korespondencj jaka wp yn a do

Zarz d Zachodniopomorskiej Izby w podobny sposób wskaza równie , e Biura ZIR w ostatnim czasie oraz przy Rolniczej bezdyskusyjnie popiera odby nale y wprowadzi sankcje na wszelkie do realizacji wnioski z posiedze rad waj ce si protesty rolników w Polsce, artyku y rolno-spo ywczce z Rosji, ponie powiatowych.

INFORMACJE KRAJOWEJ RADY IZB ROLNICZYCH

;RMSWIO 07.7 ScTS[S ERM I RMI^EPIORIKS
McTSFMIVERME TV³/₄FIO³ WXERS[MWOS 27

W zwi zku z wyst pieniem Zarz du dlowej artyku ów rolno-spo ywczych ko obowizkowe elementy w umowie. Krajowej Rady Izby Rolniczych realizuj Inspekcja Jako ci Handlowej Artyku Nie zakazuj natomiast stronom zawar cym wnioski przyj ty na II Posiedzeniu ów Rolno-Spo ywczych na zbadane cia równie innych zapisów, które maj Krajowej Rady Izby Rolniczych VII kaederartyku y wystawia wiadectwo jako ci zasadniczy wp yw na sposób realizacji cji w sprawie powo ania niezale nego handlowej, które potwierdza cechy i rozliczenie umowy. laboratorium odwo awczego badaj jako ciowe artyku u i mo e by przed Dla zabezpieczenia interesów za cego parametry p odów rolnych resort stawione kontrahentom. równo dostawcy jak i odbiorcy w umo rolnictwa przedstawi nast puj ce in Kwestionowanie parametrów ja wie powinny znale si zapisy dotycz- ce wymaga co do jako ci handlowej formacje. ko ciowych, które zosta y okre lone dostarczanych produktów rolnych, jest wiele nansowanych z bud etu miotów skupowych mo na zakwa ustalonych metod bada surowca, spo pa stwa laboratoriów umiejscowionych li kowa jako spór cywilnoprawny sobu pobierania próbek, czy sposobu w strukturach poszczególnych inspek pmi dzy stronami umowy handlo okre lenia ceny, gdy produkt nie spe cji, ale tak e np. w strukturach instytu wej. Aby zapewni rolnikom wi ksze nia wymaga wynikaj cych z umowy. tów naukowo-badawczych, stacji che bezpiecze stwo w relacjach handlo Niemniej jednak na podstawie dotych miczno-rolniczych, wy szych uczelni. wych z podmiotami prowadz cymi czasowych kontroli przeprowadzo Funkcjonuj ce w strukturach inspekcji dzia lno w zakresie skupu p odów nych przez Krajowy O rodek Wsparcia IJHARS, PIORIN, PIS, IW jednostki odpolnych, ustaw z dnia 10 lipca 2015 r. Rolnictwa (organ odpowiedzialny za wiadaj w Polsce za urz dow kontrol o zmianie ustawy o Agencji Rynku Rol kontrol realizacji obowizku zawarcia artyku ów rolno-spo ywczych. nego i niektórych rynków rolnych, od pisemnej umowy) wynika, e takie do inni producenci prowadz cy dzia obowi zek zawarcia pisemnej umowy do tre ci umowy na dostawy.

Ju w chwili obecnej, rolnicy oraz 3 pa dziernika 2015 r. wprowadzono datkowe klauzule nie s wprowadzane alno na rynku rolno-spo ywczym pmi dzy producentem produktów do tre ci umowy na dostawy. W zwi zku z powy szym resort rolnic maj mo liwo skorzystania z proce rolnych a pierwszym nabywc . Wpro twa przy okazji prac legislacyjnych nad dury dobrowolnej, odp atnej oceny wadzone przepisy u atwiaj mo li ustaw scalaj c dotychczasowe obe jako ci sprzedawanych przez siebie wo egzekwowania swoich praw wi zuj ce trzy odr bne ustawy w za produktów. Ocena jako ci handlowej w momencie sporu z odbiorc , gdy kresie funkcjonowania rynków rolnych artyku u rolno-spo ywczego mo e pisemna umowa spe nia rol dowodu w Polsce, przewiduje wprowadzenie do by przeprowadzona w laboratoriach i zabezpiecza interesy stron, wskazu datkowego obligatoryjnego elementu danej Inspekcji (w zakresie ustawo j c ich prawa oraz obowizki. umowy na dostaw , dotycz cego spe wo okre lonych kompetencji) albo Podkre lenia wymaga jednak fakt, sobu oznaczania jako ci i post powania w innych laboratoriach posiadaj cych e umowy na dostawy produktów rol w sytuacjach kwestionowania parame akredytacj . Dla przykadu na podsta nych s pmi dzy stronami swobodnie trów jako ciowych produktów rolnych wie przepisów ustawy o jako ci han negocjowane, a przepisy wskazuj tyl stwierdzonych przez nabywc .

/EOE TSQSG HS YTVE[^MIPEVWOMGL\$

W odpowiedzi na wyst pienie Zarz du dochodów oraz p atno ci redystrybu jako ci gleby i odbudowa materii orga Krajowej Rady Izby Rolniczych w spracyjnej. nicznej poprzez wzbogacenie struktury wie dop at do powierzchni upraw zie Rolnicy mog ubiega si równie upraw o gatunki ro lin, które wp ywaj larskich Ministerstwo Rolnictwa i Roz o wsparcie w ramach tzw. ekoschema zarówno na dodatni bilans materii er woju Wsi poinformowa o o dost pnych tów – nowy rodzaj p atno ci bezpo red ganicznej, jak i na zwi kszenie ró no formach pomocy: nich za realizacj praktyk rolniczych rodno ci biologicznej. Praktyka polega gicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej i dobrostanu zwiierz t. W ramach eko na prowadzeniu co najmniej 3 ró nych upraw na gruntach ornych w gospo na lata 2023–2027 (PS WPR), rolnicychematu Rolnictwo w glowe i za darstwie, przy czym:

uprawiaj cy ro liny zielarskie mog kó rz dzanie sk adnikami od ywczymi 1) udzia g ównej uprawy w strukturu rze zasiewów nie przekracza 65% rzysta ze wsparcia w ramach systemudost pnych jest osiem praktyk, w tym i udzia trzeciej, lub w przypadku p atno ci bezpo rednich, tj. w szcze m.in. praktyka Zró nicowana struktura i udzia trzeciej, lub w przypadku gólno ci z podstawowego wsparcia upraw. Celem praktyki jest poprawa wi kszej liczby upraw, cznie trze

ciej i kolejnych upraw nie może być mniejszy niż 10%,
 2) co najmniej 20% w strukturze zasiewów stanowi uprawy gatunków roślin majacych pozytywny wpływ na bilans glebowej materii organicznej oraz
 3) udział czynniki w strukturze zasiewów nie przekracza 65%,
 4) udział upraw majacych ujemny wpływ na bilans materii organicznej (m.in. okopowe) nie przekracza 30%,
 5) w przypadku uprawy rzepaku s om po zbiorze plonu g ównego rozdraznia się i miesza z gleb lub przyoruje. Ro liny wskazane w punkcie 2 obejmuj mi dzy innymi takie gatunki, jak: melisa lekarska, babka lancetowata, dziurawiec zwyczajny, hyzop lekarski, krwawnik pospolity, lebidka (orega no) pospolita, mi ta pieprzowa, mni szek lekarski, szawia lekarska, rutwica lekarska. Wykaz ro lin uprawnych w ramach praktyki Zró nicowana struktura upraw zost a okre lone w rozporz dzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczeg óowych warunków Grupy ro lin obj t w szczeg óowego trybu przyznawania i wyp aty p atno ci w ramach schematów na rzecz klimatu i rodowiska w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027.

rolniczych, warzywnych, sadowniczych (podstawowe, jagodowe i eksten sywne), paszowych na gruntach ornych, trwacych uytków zielonych, jak równie zielarskich. Stawka p atno ci ekologicznych dla upraw zielarskich wynosi 1856 z /ha (dotychczas stawka wynosi a 1673 z /ha). Rolnicy chc cy otrzymywa p atne ekologiczne podejmuj si realizacji zobowi za ekologicznych, które trwa j 5 lat. Zgodnie z PS WPR wdronie zost a równie interwencje rolno-rodowiskowo-klimatyczne, których celem jest m.in. promowanie uprawy ro lin zagro onych erozji genetycznej, jak równie uprawy innych gatunków ro lin rzadko spotykanych w uprawach rolniczych, a które w znaczym stopniu przyczyniaj si do zwikszenia wzbogacenia bioró norodno ci i krajobrazu wiejskiego oraz zapewnienia miejsca bytowania oraz bazy pokarmowej dla organizmów po ytecznych, w tym owadów zapyła jacych i ptaków krajobrazu rolniczego. Realizacja tego wariantu polega na uprawie okre lonej liczby gatunków ro lin przewidzianych do wsparcia w ramach wariantu 1. Interwencji Za chowanie zagro onych zasobów genetycznych ro lin w rolnictwie oraz ro lin zielarskich i warzywnych okre lonej w przepisach krajowych oraz materia ów pozyskanych z kolekcji banków genów na powierzchni od 0,1 do 0,5 ha. Zobowiazanie w ramach obu ww. wymienionych interwencji podejmowane jest na 5 lat. Ponadto rolnicy zagro eni utrat p ynno ci nansowej gospodarstwa mog ubiega si o kredyty na utrzymanie p ynno ci nansowej – linia UP. Pomoc polega na stosowaniu do pat do oprocentowania kredytów bankowych udzielonych producentom uprawianych na terenie Polski, skutkiem czego b dzie zwikszenie bioró norodno ci na terenach wiejskich. Interwencja ta jest kontynuacją Pakietu 6. Zachowanie zagro onych zasobów genetycznych ro lin w rolnictwie realizowanego w ramach PROW 2014–2020. W ramach interwencji przewidziano dwa warianty. Wariant 1 promuje dzia ania dotycz ce uprawy rzadkich gatunków lub odmian ro lin zagro onych erozji genetycznej, w tym ro lin zielarskich, które s okre lone w przepisach i wyp aty p atno ci rolno-rodowiskowo-klimatycznych w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027.

INTERWENCJA 7 BIORÓ NORODNO NA GRUNTACH ORNYCH
 Celem Interwencji 7. Bioró norodno na gruntach ornych jest wzbogacenie bioró norodno ci i krajobrazu wiejskiego oraz zapewnienie miejsca bytowania oraz bazy pokarmowej dla organizmów po ytecznych, w tym owadów zapyłajacych i ptaków krajobrazu rolniczego. Podobnie jak w przypadku poprzedniej interwencji przewidziano dwa warianty. W ramach wariantu 2 polegajcego na zak adaniu na gruntach ornych i utrzymaniu ogródków bioró norodno ci w celu zwikszenia bioró norodno ci na terenach wiejskich. Realizacja tego wariantu polega na uprawie okre lonej liczby gatunków ro lin przewidzianych do wsparcia w ramach wariantu 1. Interwencji Za chowanie zagro onych zasobów genetycznych ro lin w rolnictwie oraz ro lin zielarskich i warzywnych okre lonej w przepisach krajowych oraz materia ów pozyskanych z kolekcji banków genów na powierzchni od 0,1 do 0,5 ha. Zobowiazanie w ramach obu ww. wymienionych interwencji podejmowane jest na 5 lat. Ponadto rolnicy zagro eni utrat p ynno ci nansowej gospodarstwa mog ubiega si o kredyty na utrzymanie p ynno ci nansowej – linia UP. Pomoc polega na stosowaniu do pat do oprocentowania kredytów bankowych udzielonych producentom uprawianych na terenie Polski, skutkiem czego b dzie zwikszenie bioró norodno ci na terenach wiejskich. Interwencja ta jest kontynuacją Pakietu 6. Zachowanie zagro onych zasobów genetycznych ro lin w rolnictwie realizowanego w ramach PROW 2014–2020. W ramach interwencji przewidziano dwa warianty. Wariant 1 promuje dzia ania dotycz ce uprawy rzadkich gatunków lub odmian ro lin zagro onych erozji genetycznej, w tym ro lin zielarskich, które s okre lone w przepisach i wyp aty p atno ci rolno-rodowiskowo-klimatycznych w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027.

Ponadto rolnicy mog ubiega si o wsparcie w ramach II laru Wspólnej Polityki Rolnej. Przykadem takiego wsparcia jest interwencja Rolnictwo ekologiczne. Rolnicy stosuj cy w produkcji rolnej metody ekologiczne od 2004 r. otrzymuj wsparcie w ramach Wspólnej Polityki Rolnej (WPR) w postaci p atno ci ekologicznych do powierzchni upraw w okresie konwersji i logicznych. Od 2023 r. wsparcie to kontynuowane w ramach ww. interwencji i obejmuje powierzchnie upraw:

INTERWENCJA 5 ZACHOWANIE ZAGRO ONYCH ZASOBÓW GENETYCZNYCH RO LIN W ROLNICTWIE
 Interwencja polega na zachowaniu tradycyjnych i rzadkich w uprawach gatunków ro lin rolniczych, warzywnych i zielarskich, a tak e dawnych odmian oraz miejscowych populacji i ekotypów uprawianych na terenie Polski, skutkiem czego b dzie zwikszenie bioró norodno ci na terenach wiejskich. Interwencja ta jest kontynuacją Pakietu 6. Zachowanie zagro onych zasobów genetycznych ro lin w rolnictwie realizowanego w ramach PROW 2014–2020. W ramach interwencji przewidziano dwa warianty. Wariant 1 promuje dzia ania dotycz ce uprawy rzadkich gatunków lub odmian ro lin zagro onych erozji genetycznej, w tym ro lin zielarskich, które s okre lone w przepisach i wyp aty p atno ci rolno-rodowiskowo-klimatycznych w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027.

INTERWENCJA 7 BIORÓ NORODNO NA GRUNTACH ORNYCH
 Celem Interwencji 7. Bioró norodno na gruntach ornych jest wzbogacenie bioró norodno ci i krajobrazu wiejskiego oraz zapewnienie miejsca bytowania oraz bazy pokarmowej dla organizmów po ytecznych, w tym owadów zapyłajacych i ptaków krajobrazu rolniczego. Podobnie jak w przypadku poprzedniej interwencji przewidziano dwa warianty. W ramach wariantu 2 polegajcego na zak adaniu na gruntach ornych i utrzymaniu ogródków bioró norodno ci w celu zwikszenia bioró norodno ci na terenach wiejskich. Realizacja tego wariantu polega na uprawie okre lonej liczby gatunków ro lin przewidzianych do wsparcia w ramach wariantu 1. Interwencji Za chowanie zagro onych zasobów genetycznych ro lin w rolnictwie oraz ro lin zielarskich i warzywnych okre lonej w przepisach krajowych oraz materia ów pozyskanych z kolekcji banków genów na powierzchni od 0,1 do 0,5 ha. Zobowiazanie w ramach obu ww. wymienionych interwencji podejmowane jest na 5 lat. Ponadto rolnicy zagro eni utrat p ynno ci nansowej gospodarstwa mog ubiega si o kredyty na utrzymanie p ynno ci nansowej – linia UP. Pomoc polega na stosowaniu do pat do oprocentowania kredytów bankowych udzielonych producentom uprawianych na terenie Polski, skutkiem czego b dzie zwikszenie bioró norodno ci na terenach wiejskich. Interwencja ta jest kontynuacją Pakietu 6. Zachowanie zagro onych zasobów genetycznych ro lin w rolnictwie realizowanego w ramach PROW 2014–2020. W ramach interwencji przewidziano dwa warianty. Wariant 1 promuje dzia ania dotycz ce uprawy rzadkich gatunków lub odmian ro lin zagro onych erozji genetycznej, w tym ro lin zielarskich, które s okre lone w przepisach i wyp aty p atno ci rolno-rodowiskowo-klimatycznych w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027.

^ O S P I R M E H P E V S P R M O ¾ [^ c S K V E R M G ^ I R M E R X] F M S X] O ¾ [

W odpowiedzi na zapytanie Zarz du Krajowej Rady Rolniczej z 5 lutego 2024 r. dotycz ce realizacji wymogów w ekoschemacie Dobrostan zwierzt – obowiazkowe szkolenie dla rolników z ograniczenia stosowania antybiotyków, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi przekaza o tym 20 lutego 2024 r. nastpuj ce informacje.

Podmiotem odpowiedzialnym za realizacj szkole nie dost pne b dzie w trzech formach:

- online, w której rolnik loguje si na platformie przez CDR/ODR i sam przechodzi szkolenie (ekranie) – po zako czeniu szkolenia rolnik otrzymuje w wersji elektronicznej za wiadczenie o uko czeniu szkolenia;
- ODR organizuje (w zale no ci od zainteresowania) szkolenie w siedzibie oddzia u, gdzie trener (przez szkoleny doradca) prowadzi szkolenie dla grupy rolników – planuje si , e rolnicy otrzymuj o uko czeniu szkolenia w wersji elektronicznej na wskazany adres e-mail.

Rolnik sam zdecyduje, z której formy szkolenia b dzie skorzysta . Szkolenie b dzie bezp atne dla rolników w ramach schematów na rzecz dobrostanu zwierzt w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na rzt w kampanii 2024 b d mogli odby szkolenie w trakcie lata 2023–2027, który zosta przekazany na konsultacje- spo realizacji ekoschematu czyli do 14 marca 2025 r., co pozwoli

20M- [cWTVE[MI [RMSWOY 07.7 SHRS.RMI V TSTYPEGNM [MPOE

W odpowiedzi na wniosek KRIR w sprawie ulegaj cy poprawie (U1+). Naley cie post powania wyjanij cego nie wie podj cia dzia a majacych na celu pamitania , e obj cie ochron wilka ograniczenie populacji wilka, Ministerstwo Rolnictwa i Rodowiska pismem i konsekwencja ochrony na poziomie starcza przekonujacych argumentów z dnia 28 lutego 2024 r., informuje co Unii Europejskiej – w Polsce od 2004 r. przemawiajacych za zasadno ci od nastpuje:

Wilki podlega ochronie cis ej na terenie ca ego kraju od 1998 r. (aktualnie w tym celu) – mo liwo wydania indywidualnie na mocy rozporz dzenia Ministra Rolnictwa i Rodowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. Naley zaznaczy , e aktualnie istniej mechanizmy agodzenia konik w sprawie ochrony gatunkowej zwierz tów na linii cz owiek-wilk. Naley do rz t). Populacja wilka od czasu obj cia nich: ochron gatunkow systematycznie wzrasta, podobnie powi kszy si zasi g jego wyst powania. W rapor cie przekazanym w 2019 r. do Komisji Europejskiej, który zosta opracowany przez Komisj Europejskiej, 17 dyrektury siedlisko np. w roku 2022 wydano 12 zezwole niej, stan zachowania wilka w alpejskim regionie biogeograficznym uznano za niebezpieczne w a ciwy (FV), za w regionie kontynentalnym okre lone jako niew a ciwy, wiele zg osze

zabiegów zapobiegających szkodom nansowanych z budżetu w a ciwego miejscowo dyrektora parku narodowego lub regionalnego dyrektora ochrony rodowiska, w ramach zawartych umów cywilnoprawnych.

Kluczowe jest wi c zwi kszenie efektywno ci stosowania mechanizmów agodzcych ewentualne negatywne skutki bytowania wilków w praktyce – m.in. przez gminy i przez poszkodowanych. Niezwykle wane jest dalsze informowanie o ww. instrumentach prawnych i nansowych, monitorowanie sytuacji i podejmowanie dzia a stosownie do kompetencji i w a ciwo ci okrelonych w przepisach prawa. Istotna jest równie wspó praca z jednostkami samorządu terytorialnego (odpowiedzialnymi za bezpiecze stwo powszechne w skali gminy czy powiatu). Naley w tym miejscu podkre li , e taka wspó praca ma miejsce obecnie chocia by przez przeprowadzanie przez regionalne dyrekcje ochrony rodowiska szkole dla gmin. W marcu 2021 r. na stronie internetowej Generalnej Dyrekcji Ochrony rodowiska pojawi a si równie informacja kierowana specjalnie do samorządów, w której przekazano zestaw podstawowych informacji, które pomog zapobiega incydom z udziałem wilków lub od powiednio na nie reagowa (dost pna na stronie: Jak odpowiednio reagowa na incydenty z udziałem wilków? Informacja dla gmin – Generalna Dyrekcja Ochrony rodowiska – Portal Gov.pl: <https://www.gov.pl/web/gdos/jak-odpowiednioreagowac-na-incydenty-zudzialem-wilkow-informacja-dla-gmin>).

Dodatkowo w tym samym czasie polecono wszystkim regionalnym dyrektorom ochrony rodowiska wy stosowanie pism do wszystkich gmin, Unii Europejskiej rzadkich, endemicz w których zamieszczono informacje o – potencjalnych sytuacjach nie bezpiecznych z udziałem wilka, które mog mie miejsce,

– „Procedurze post powania w sytuacjach kon iktowych cz owiek-wilk” przygotowanej w GDO , która mo e by pomocna przy ocenie sytuacji i podj ciu w a ciwych dzia a przez gminy,

– kompetencjach organów ochrony przyrody w zakresie wydawania zezwole na czynno ci zakazane w stosunku do zwierz t obj tych ochron cis , w tym wilka,

– „Procedurze post powania w sytuacjach kon iktowych cz owiek-wilk” przygotowanej w GDO , która mo e by pomocna przy ocenie sytuacji i podj ciu w a ciwych dzia a przez gminy,

– kompetencjach organów ochrony przyrody w zakresie wydawania zezwole na czynno ci zakazane w stosunku do zwierz t obj tych ochron cis , w tym wilka.

Odnoszc si do kwestii zagro enia dla zdrowia i ycia ludzi ze strony wilków, informuj , e za bezpiecze stwo mieszka ców odpowiadaj samorządy. Wynika to z ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorz dzie gminnym (Dz.U. z 2023 r. poz. 40 z pó n. zm.) oraz ustawa wy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarz dzaniu kryzysowym (Dz.U. z 2023 poz. 122 z pó n. zm.). To te organy zobowi zane do monitorowania sytuacji i w razie zagro enia podejmowania odpowiednich czynno ci, w tym – je li zajdzie taka potrzeba – wyst powania do rdo i GDO o zezwolenia na takie czynno ci jak p oszenie wilków czy na wet ich eliminacj w sytuacjach najbardziej kon iktowych.

Jednocze nie nale y mie na uwadze, i fundamentalnym celem ochrony gatunkowej jest zapewnienie przez

trwania w a ciwego stanu ochrony dziko wyst puj cych na terenie kraju lub innych pa stw cz onkowskich nych, podatnych na zagro enia i zagro onych wygini ciem oraz obj tych ochron na podstawie przepisów umów mi dzynarodowych, których

Rzeczpospolita Polska jest stron , gatunków ro lin, zwierz t i grzybów oraz ich siedlisk i ostoi, a tak e zachowanie ró norodno ci gatunkowej i genetycznej. W celu realizacji tych idei powsta system instrumentów, w tym system odstpstw od zakazów obj wuj cych w stosunku do gatunków obj tych ochron , które pozwalaj na skuteczn ochron poszczególnych gatunków, poprzez utrzymanie ich w a ciwego stanu ochrony, jak i realizacji uzasadnionych dzia a zwi zanych z dzia lno ci cz owieka. Naley zauwa y , e odstrza wilka powinien by rozwi zaniem ostatecznym, po uprzednim przeanalizowaniu ci zastosowania innych rozwi za alternatywnych (tj. odstraszania czy te stosowania lepszych zabezpiecze zwierz t gospodarczych). Zgodnie z obecnie obowi zuj cymi przepisami prawnymi osobniki wilka mog by zabijane jedynie na podstawie indywidualnych zezwole wydanych przez w a ciwy organ ochrony przyrody. Zezwolenia te mog zosta wy dane w przypadku zaistnienia ez dzianiu kryzysowym (Dz.U. z 2023 poz. 122 z pó n. zm.). To te organy s o ochronie przyrody (Dz.U. z 2023 r. poz. 1336, z pó n. zm.), tj. w przypadku braku rozwi za alternatywnych, je li wnioskiwane dzia lanie nie s szko dliwe dla zachowania we w a ciwym stanie ochrony gatunków chronionych oraz przy spe nieniu jednej z przes a nek indywidualnych jak na przykad ograniczenie powa nych szkód w mie niu, czy zapewnienie zdrowia i bezpiecze stwa powszechnego.

Naley zwróci uwag , e równie na szczeblu UE dostrze ono kwestie ro sncej liczebno ci wilka, powrotu tego gatunku do regionów, w których by nieobecny przez d ugi czas. Polska na arenie mi dzynarodowej jest podawana za wzór jak skutecznie chroni wilka, przy jednoczesnym dbaniu o interesy rolników.

Naley zwróci uwag , e równie na szczeblu UE dostrze ono kwestie ro sncej liczebno ci wilka, powrotu tego gatunku do regionów, w których by nieobecny przez d ugi czas. Polska na arenie mi dzynarodowej jest podawana za wzór jak skutecznie chroni wilka, przy jednoczesnym dbaniu o interesy rolników.

magnez, wap i potrzeb ro lin z wyke rzystaniem analizy gleby i systemów wspomagania decyzji w zakresie na wo enia. Plan nawo enia wyst puje równie w wariacie z wapnowaniem.

Rolnik zobowi zany jest sporz dzi plan nawozowy w terminie 25 dni od dnia, w którym up ywa termin sk ada wniosków o przyznanie p atno ci (w przypadku upraw ozimych wysie tych powierzchni nie obejmowa sporz dzany w terminie 25 dni).

Ogólne zasady dotycz ce ekosche wyd u enie tego terminu, poniewa od 2022 r., kiedy to Komisja Europejska zatwierdzi a polski Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027. Nast pnie zasady te sta y doprecyzowane w prawie krajowym.

Naley zaznaczy , e w roku 2023, musi by przeprowadzana w laboratorium pierwszym rokiem wdra nia praktyk rolniczych korzystnych dla klimatu i rodowiska (tzw. ekoschematów), wprowadzone zosta o odst pstwo w zakresie terminu sporz dzania planu nawozowego, aby rolnicy mogli si od powiednio do tego przygotowa i prowadzi chemiczn analiz gleby. Odnoszc si do propozycji KRIR które znacznie z agodzi y przepisy do ws. wyd u enia terminu na sporz dzanie planów nawozowych do dnia 15 pa dziernika (lub do dnia 15 listopada) nale y zaznaczy , e nie jest mo liwe

wyd u enie tego terminu, poniewa od 2022 r., kiedy to Komisja Europejska zatwierdzi a polski Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027. Nast pnie zasady te sta y doprecyzowane w prawie krajowym.

Przypominam tak e, e w nowelizacji rozporz dzenia ws. ekoschematów z dnia 12 wrze nia 2023 r. wprowadzono zmiany w za czniku 6 do przedmiotowego rozporz dzenia, które znacznie z agodzi y przepisy do tych ce wyliczania poziomów zmniejszaj cych si do planów nawozowych. W zale no ci od rodzaju uchybienia w zakresie sporz dzania planu nawozowego, czyli odsetka po roku z o enia wniosku ARiMR wyp acawierzchni gruntów ornych i trwa ych utków zielonych b d cych w posiadaniu rolnika, które nie zosta y objte planem nawozowym, zmniejszenia te mog wynosi 20%, 30% lub 100%, czy , e analiza chemiczna gleby nie a nie jak wcze niej 30% i 100%.

'éHÒ VIPSOEGNI .VSHO¾ [[cTVSKVEQMI VIK TSTV^I^ [ETRS[ERMI

Odpowiadaj c na wyst pienie Zarz du w a ciwo ci zyczne, zykochemiczne biologiczne.

2024 r. w sprawie wznowienia Programu regeneracji rodowiskowej gleb poprzez wapnowanie oraz przesuniecie rodków pomi dzy Wojewódzkimi Funduszami Ochrony rodowiska Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi poinformowa o, e NFO iGW przesunie rodki pomi dzy województwami, aby zapewni wykorzystanie wszystkich rodków i przekaza do nasowanie jak najwi kszej liczbie rolników oraz podj o rozmowy w sprawie wznowienia Programu w przysz o ci.

Poni ej tre odpowiedzi Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi:

„W pe ni podzielam opini , e wapnowanie przynosi du e korzy ci dla gleby, a rolnicy stosuj c zabieg wapnowania przyczyniaj si do poprawy ogólnego stanu rodowiska, w tym jako ci gleb i wód. Cz sto ze wzgl du na domiany efekt rodowiskowy za biegu wapnowania, a ekspozycja wy cznie jego charakteru agrotechnicznego/produkcyjnego, g ównie rolnictwo ponosi koszty zwi zane z odkwaszaniem gleb. Wapnowanie gleb uprawnych jest wi c w uj ciu globalnym zabiegiem agrotechnicznym o wielostronnym wp ywie, w tym na ekosystem glebowy, reguluj cym jego

W efekcie nast puje korzystne uki runkowanie procesów glebowych przedk adaj ce si bezpo rednio na d ugalowe korzy ci rodowiskowe i klimatyczne.

Maj c na uwadze ci g y charakter procesu zakwaszania gleb, wynikaj cy z uwarunkowa naturalnych (pew nad 90% gleb w Polsce wytworzonych jest na kwa nych ska ach naniesio j ce do relokacji rodków pomi dzy nych przez lodowce ze Skandynawii, WFO iGW, które wykazuj nadwy ki z których nast powa o intensywne wymywanie sk adników zasadowych, zw aszcza na obszarach o wi kszej rocznej sumie opadów; gleby wy tworzone z tych ska s w wi kszo ci naturalnie zakwaszone) wymagaj cy podejmowania systematycznych dzia a polegaj cych na ich odkwaszaniu oraz dostrzegaj c korzy ci p-y szaniu oraz dostrzegaj c korzy ci p-y si do Minister Klimatu i rodowiska z pro b o przed u enie Programu na kolejne lata.

Ponadto, zwróci em si do Narodowego Funduszu Ochrony rodowiska i Gospodarki Wodnej (NFO iGW) z pro b o podj cie dzia a , w ramach realizacji Programu, maj cych na celu relokacj rodków nansowych pomi dzy Wojewódzkimi Funduszami Ocho

Gospodarki Wodnej (WFO iGW), tak aby rodki przeznaczone na do nansowanie zakupu wapna nawozowego zosta y w pe ni wykorzystane, a producenci rolni, którzy ponie li przed 31 pa dziernika 2023 r. koszty kwalifikowane zwi zane z zakupem wapna nawozowego mogli skorzysta z do nansowania.

W odpowiedzi NFO iGW poinformowa , e podj dzia lnia zmierza na kwasy rodków pomi dzy rodków w ramach umów udost pnie rodków przez NFO iGW, a WFO iGW które wykazuj braki rodków na pokrycie zapotrzebowania wynika j cego ze z o onych wniosków o do nansowanie.

Z uwagi na bardzo du liczb wniosków oraz potrzeb dokonania ich oceny i wyp aty rodków, a tak e plan ce z realizacji Programu zwróci em WFO iGW, która wyd u y proces wyp aty rodków, NFO iGW podj dzia lnia zmierzaj ce do wyd u enia terminu wyp aty rodków z 31 marca 2024 r. do 30 wrze nia 2024 r., co zwi zane jest z konieczno ci wprowadzenia zmian do Programu.

Po otrzymaniu akceptacji Pani Ministra Klimatu i rodowiska mo liwa b dzie zmiana Programu oraz w ko

8IVQMR WTSV^ÒH^ERME TPERY RE[S^S[IKS 3 [INE RIRME 27M7;

W odpowiedzi na wyst pienie Zarz du Krajowej Rady Izb Rolniczych dotycz ce wyd u enia terminu sporz dzania planu nawozowego na potrzeby realizacji praktyki Opracowywanie i przestrzeganie planów nawozowych, Mi

nisterstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi praktyk Opracowanie i przestrzeganie planu nawo enia wariant podstawowy oraz wariant z wapnowaniem. Celem praktyki jest w a ciwe zarz dzanie sk adnikami nie nawo eniem dostosowanym do zasobno ci gleb w azot, fosfor, potas,

lejnym etapie relokacja rodków po mi dzy WFO IGW, które wykazują nadwyki rodków w ramach umów udost pnienia rodków przez NFO iGW, a WFO IGW, które wykazują braki rodków na pokrycie zapotrze bowania wynikaj cego z warto ci z o onych wniosków, w miar dost p no ci rodków w ramach bud etu Pro- gramu. Program cieszy si ogromnym zainteresowaniem rolników i przynios efekty rodowiskowe/ekologiczne, co mia o odzwierciedlenie nie tylko w ilo ci z o onych wniosków o do nanso wanie, ale równie dane GUS pokaza e wprowadzony w 2019 r. Program przeciwdzia aj cego degradacji gleb”.

;RMSWIO >EV^EHY 07.7 ScTSHRMIWMIRMI O[STX]^PTMOW^X
HI QMRMQMW 3 SHTS[MIHM 27M7;

W zwi zku z wnioskiem Zarz du Krajowej Rady Izb Rolniczych z 25 stycznia 2024 r. dotycz cym zwi kszenia limity pomocy de minimis, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi informowa o, e limit pomocy de minimis reguluj przepisy rozporz dzenia Komisji UE nr 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis w sektorze rolnym (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, str. 9, z późn.). Rozporz dzenie to okre la zarówno limit krajowy, kt ry w okresie trzech kolejnych lat podatkowych wynosi 295 932 125 euro, jak i limit indywidualny dla producen ta rolnego, który wynosi 20 000 euro w okresie trzech lat podatkowych. Maksymalne kwoty pomocy de minimis dla poszeze gólnych pa stw cz onkowskich s obliczone na podsta wie u rednienia trzech najw szych warto ci rocznej produkcji rolnej ka dego pa stwa cz onkowskiego w latach 2012–2017. Metoda obliczenia zapewnia równe traktowanie wszystkich pa stw cz onkowskich i dzi ki niej adna ze red nich warto ci krajowych nie jest ni sza od maksymalnych kwot ustalonych wcze niej na lata 2014–2020. W/w rozporz dzenie obowi zuje do 31 grudnia 2027 r.

2M é H ^] T P S R] S ^ M Q I P Y F [W M I [O M . V 3 / 4 H T P S R S [I 3 R M I Q E A K S H]
R E [G ^ I . R M I N W ^ I T V ^] S V] [E R M I

W odpowiedzi na wyst pienie Zarz du Krajowej Rady Izb Rolniczych z 2 lutego 2024 r. dotycz ce wprowadzenia no ci poprzez zwi kszenie substancji molwo ci przyorywania poplonów organicznej w glebie. Uprawa mi dzy ozimych po 1 grudnia tak jak w innych krajach UE resort rolnictwa przedstawi negatywne stanowisko: „Zgodnie z obowi zuj cymi przepisami rozporz dzenia ws. ekoschematów, w przypadku praktyki Mi dzyplony ozime lub wsiewki ródplonowe dokonuje si siewu mi dzyplonów ozimych w terminie od dnia 1 lipca do dnia 1 pa dziernika i utrzymuje te mi dzyplony co najmniej do dnia 15 lutego roku nast puj cego po roku, w którym zosta z o ony wniosek o przyznanie p atno ci, przy czym po dniu 15 listopada dopuszcza si ich mulczowanie. Zgodnie z za o eniami, termin utrzy mania mi dzyplonów ozimych wynika z celu okre lonego w Planie Strategicznym WPR na lata 2023–2027, jakim jest poprawa stanu gleby i jej ochrona. Wynosi 524,45 z (w ramach kampanii Mi dzyplony maj za zadanie pokrycie gleby ro linno ci, szczególnie w okresie sach newralgicznych, w których gleba s nara one na erozj, dzi ki czemu ograniczaj wymywanie sk adników do wód podziemnych. Posiadaj one by by zbyt krótki, a jednocześnie nie taka

praktyka nie spe nia aby oczekiwanych rezultatów stawianych wobec ekoschematu Rolnictwo w glowe i zarz dzenie sk adnikami od ywczymi, gdy w skrajnym przypadku czas trwania okrywy ro linnej mógł by wy nie jedynie oko o 50 dni (nale y tu odliczy czas na wschody i ukorzenie nie si ro lin). Dodatkowo wykonanie orki w proponowanym terminie, tj. po 1 grudnia nie zawsze b dzie mo li we ze wzgl du na mo liw okryw nie n lub du wilgotno gleby, co spowoduje jej degradacj, zniszczenie struktury i straty sk adników pokarmowych, a w szczególno ci azotu, co stanowi zagro enie dla rodowiska i oznacza straty nansowe dla rolnika. Jednocześnie gleba taka pozosta a by bez okrywy ro linnej przez ponad 3 do blisko 5 miesi cy w zale no ci od tego, jakie ro liny jare zostan wysiane hektar powierzchni zatwierdzonej do czasu wykonania zabiegu (orka) do 15 lutego wydaje si by usznym rozwi zaniem, gdy w tym czasie obserwujemy zwykle do du e wietrza, ma e usonecznienie, na ogó niskie temperatury powietrza – szczególnie noc, a w zwi zku z tym

ma e parowanie wody z gleby. Jest dekadowym od dnia 21 marca do dnia wsiewki ródplonowe w ramach ekoschematu Rolnictwo w glowe i zarz dzenie sk adnikami od ywczymi jest orologiczna trwa od 1 grudnia do 28 stycznia informuj, e obowi zuje - najkorzystniejszy w polskich warunkach agrometeorologicznych i nie jest czynamy okre la w terminie sze cio w praktyce Mi dzyplony ozime lub zasadne jego skrócenie”.

5 V ^ I Q M I W ^ G ^ E R M I ^ [M I V ^ O X M c W M I H ^ M F E W

Zarz d KRIR realizuj c wnioski zg oszone podczas III posiedzenia KRIR VII kadencji w dniu 22 lutego 2024 r., zwróci l swoj glos do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi Czes awa Siekierskiego w sprawie dzialano ci (siedziby stad). Dlatego Krajowa Rada w dniu 6 marca 2024 r. w kwestii dotycz cej zmiany przewnioskuje o wprowadzenie uproszcze w tym zakresie dla pisów dotycz cych przemieszczania zwierz t z siedliska adzia ek ze sob s siaduj cych, ale oddzielonych rowem me pastwisko, które nie przylega bezpo rednio do granic dzia kloracyjnym lub drog niezale nie od tego czy znajduj si siedliska. w tym samym so ectwie lub s siaduj cym, aby zwolni je Je eli dzia ki nie stanowi jednego spójnego obszaru z obowi zku zg aszania przemieszcze i umo liwi rozsze lub nie posiadaj punktów styku nie mo na zarejestrowa rzenie na nie siedzib stada.

4 H T S [M I H M 2 7 M 7 ; R E [R M S W I O [c W T V E [M I ^ c 9 O V E M R]

W odpowiedzi na wniosek Rady Izb Rolniczych o kontroli i zapewnienia, e towary 2020-2022) zamiast proponowanego M odych Rolników przy KRIR w sprawie s dok adnie na granicy sprawdzane. przez KE okresu 2022–2023, co spewo nap ywu produktów rolnych z Ukrainy, Stoimy na stanowisku, e postulowane dowo oby obni enie prog, powy ej Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi przez Komisj Europejsk czy Ukrain którego nast puje przywrócenie przez w pi mie z dnia 9.03.2024 r. informuje, przyspieszenie przeprowadzania kon Komisj ce. e w po owie kwietnia 2023 r. wprawa troli granicznych nie mo e skutkowa W kwestii importu z Ukrainy alko dzo zakaz importu pszenicy, kuku obni eniem ich standardów i wzrostem holu etylowego informujemy, e Pol rydzy, rzepaku i sonecznika z Ukrainy potencjalnego zagro enia dla bezpiecze ska od 2021 r. jest eksporterem netto alkoholu etylowego (CN 2207 oraz CN 2208 9091 i CN 22089099). W 2023 r. których produktów ich przetwórstwa Jednocze nie w odpowiedzi na dzia 209 mln-li ania Polski i innych krajów UE o podob eksport alkoholu wyniós 209 mln-ly (m ka pszenna, ruty, otr by, makuchy rzepekowe). Zakaz obowi zuje do od nym stanowisku, 31 stycznia br. Komi trów alkoholu 100%, a import 163 mln sja Europejska zaproponowa a zmian litrów alkoholu 100%. Najwi kszym wo ania. Dozwolony jest wy cznie tranzyt przepisów dotycz cych zawieszenia dostawc jak i odbiorc alkoholu ety ww. produktów z Ukrainy przez teryto ce przywozowych i kontyngentów na lowego s Niemcy, z którymi Polska rium Polski, pod warunkiem, e tranzyt ukrai ski wywóz do UE (ATM) na kolejnymy dodatnie saldo w handlu zagra ten zako czy si w portach morskich rok (tj. od 6 czerwca 2024 r. do 5 czerwicznym tym towarem. w Gda sku, Gdyni, winouj ciu, Szczeca 2025 r.), tak aby wzmochni ochron Pomimo, e Polska jest importerem cnie lub Ko obrze gu lub poza teryto wra liwych unijnych produktów rol netto alkoholu etylowego wielko rium Rzeczypospolitej Polskiej. Tranzyt. Dla produktów takich jak np. eu przywozu tego produktu utrzymuje ukrai skich produktów przez teryto kier, jaja, drób – zaproponowa a limit nasi na poziomie 8 mln litrów alkoholu rium Polski jest szczegó owo monito bezc owy przywóz – hamulec bezpie 100%/rok, co oznacza, e stanowi on rowany przez Krajow Administracj cze stwa, który ustabilizuje import do 4,5% przywozu alkoholu etylowego do Skarbow (m.in. geolokalizatory), po to UE z Ukrainy na rednim poziomie z latPolski. aby produkty te faktycznie dociera y do 2022 i 2023. Oznacza to, e w przypad Natomiast w przypadku importu miejsc przeznaczenia poza terytorium ku przekroczenia tej wielko ci importu, z Ukrainy do Polski koncentratu soku Polski. wprowadzone zostan ponownie c a jab kowego (KSJ) informuj, e wyniós 37,3 tys. ton (ca kowity import KSJ wy Ponadto prowadzony jest obecnie importowe. Propozycje te id w dobrym kierunku, niemniej jednak Polska zg asza na W 2023 r. przywieziono do Polski przegl d procedur kontrolnych pro forum UE postulaty ich dalszej mody 35,7 tys. ton KSJ (tj. o 35% mniej rok do z Ukrain, realizowanych przez s u by kacji, aby proponowany mechanizm roku), w tym z Ukrainy – 19,2 tys. ton celne, Inspekcj Weterynaryjn, Pa stwow Inspekcj Sanitarn i Inspekcj jeszcze lepiej chroni wra liwe sektory. (tj. o 49% mniej rok do roku). Import Jako ci Handlowej Artyku ów Rolno Postulujemy m.in. przyj cie innego z Ukrainy stanowi 54% ca kowitego -Spo ywczych, w celu uszczelnienia okresu referencyjnego (2019–2021 lub importu KSJ do Polski).

INFORMACJE AGENCJI RESTRUKTURYZACJI

K á / 1 & ' 4 0 + < # % , + 4 1 . 0 + % 6 9

;]TEPERMI XVE[KVS^M YXVEXÒ HST EX

Wiosną nie zagrożenie pożarami lasów i zabudowa gospodarstw, Oprócz wspomnianych sankcji rolnicy, któremu zostanie udowodnione związane z wypalaniem traw. Warto a nawet mierz ludzi. kowi, któremu zostanie udowodnione przypomnie, e proceder ten jest nie Zakaz wypalania u ty zosta w prze uprawianie tego procederu a jest be zgodny z prawem i gro za niego suro pisach prawnych. Zgodnie z art. 130ane cjentem dop at, mog grozi konwe sankcje karne oraz cofni cie dop at ust. 1 ustawy o ochronie przyrody sekwencje ze strony ARiMR. Przepisy wyp acanych przez ARiMR. (Dz.U. z 2022 poz. 916): Kto usuwa rdotycz ce wsparcia w ramach p atrno Niektórzy s dz, e wypalanie pø linno przez wypalanie z gruntów ci bezpo rednich i obszarowych od woduje bujniejszy odrost traw, a to rolnych, obszarów kolejowych, pasów wo uj si m.in. do zasad dobrej kultury nieprawda. Wypalanie nie poprawia przydro nych, trzcinowisk lub szuwa rolnej zgodnej z ochron rodowiska. te jako ci gleby. Co wi cej, w znacj rów, podlega karze aresztu, ogranicze W zwi zku z czym nieprzestrzeżenie nym stopniu obni a warto plonów. nia wolno ci albo grzywny do 30 000 z . zakazu wypalania powoduje reduk Po przeji ciu po aru staje si ona ja owa Co wi cej, je li w wyniku podpalenia cj dop at, a w skrajnych przypadkach i potrzebuje nawet kilku lat, aby po trawy dojdzie do po aru, który sprø skutkuje zupe nym pozbawieniem rel wróci do stanu sprzed katastrofy. Po wadzi zagro nie utraty zdrowia lub ników tych rodków. Tylko w ci gu kil ar jest tragiczny w skutkach dla ca ego ycia wielu osób albo spowoduje znisz ku ostatnich lat ARiMR na o y a sankcje ekosystemu – zniszczona zostaje nieczenie mienia wielkich rozmiarów, to nansowe w postaci obni enia kwoty tylko warstwa yciodajnej próchnicy, sprawca – zgodnie z zapisami Kodeksudop at na 142 rolników, a 16 gospoda lecz gin tak e zwierz ta. Podpalanie karnego – podlega karze pozbawienia rzy w ramach kary nie otrzyma o spo traw bywa cz sto przyczyn po arów wolno ci do nawet 10 lat. dziewanego do nansowania w ca o ci.

054 H YOW^] XIVQMR RE VIEPM^EGNé TV^IHWMFEL^MMIO^IRME TVSHYOGNM ^[MIV^éGIN ^c HSX]G^ÒG]GL ^EOYTY McQSRXEOY WMP SW ¾ [

15 marca 2024 r. zosta o opublikowa ne rozporz dzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi zmieniaj ce rozporz dzenie w sprawie szczegó owego prze znaczenia, warunków i trybu udziela nia wsparcia w zakresie infrastruktury magazynowania s u cej zwi kszeniu odporno ci gospodarstw rolnych na kryzysy w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwi kszania Odporno ci.

- CZEGO DOTYCZ ZMIANY?**
- Wyd u ono termin na realizacj in westycji w zakresie zakupu i monta u silosów – z 31 pa dziernika 2024 r. do 30 czerwca 2025 r. Podstawa prawna sie infrastruktury magazynowania s u Rozporz dzenie Ministra Rolnictwacej zwi kszeniu odporno ci gospodarstw
  - Zniesiono ograniczenie dotycz ce i Rozwoju Wsi z dnia 14 marca 2024rolnych na kryzysy w ramach Krajowego maksymalnego czasu na realizacj zmieniaj ce rozporz dzenie w sprawiePlanu Odbudowy i Zwi kszania Odpor inwestycji (wcze niej by o to 12 mie szczegó owego przeznaczenia, warumo ci (Dz.U. poz. 393). ków i trybu udzielania wsparcia w zakre

;WTEVGMI WXEXYS[I HPE O¾ KSWTSH] [MINWOMGL RE

Od 25 marca 2024 r. ko a gospody mog y ubiega si o przyznanie pø uzalonia od liczby cz onków kó : 8 wiejskich wpisane do Krajowego Re mocy nansowej z bud etu pa stwa. tys. z otrzymaj licz ce nie wi cej ni jestru Kó Gospody Wiejskich b d Wysoko wsparcia jest tradycyjnie 30 osób; o 9 tys. z b d si mog y ubie

ga te sk adaj ce si z od 31 do 75 osób; Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji wcze niej, nie warto zwleka z dostar w przypadku jeszcze liczniejszych do Rolnictwa. Ostatni dzie na z o nie czeniem dokumentów. nansowanie wyniesie 10 tys. z . Nawniosku to, tak jak w poprzednich ta Niezb dne formularze i instrukcje ten cel przewidziano 120 mln z . Na tach, 30 wrze nia. W zwi zku z tym, ich wype niania zosta y opublikowane bór b d prowadzi biura powiatowe e pula rodków mo e si wyczerpa na stronie internetowej ARiMR. ród o: www.gov.pl

INFORMACJE MINISTERSTWA

4 1 . 0 + % 6 9 # + á 4 1 < 9 1 , 7 9 5 +

* OSWGLIQEX 7SPRMGX[S [éKPS[I Mc^EV^Ò SHO][G^]QM ³ S.[MEHG^IRME PYF ^HNéGME QSORE WO EHEÔ HS HRME [ ]HERME HIG]^N

- Rolnicy, którzy w ramach ekoschema • Stosowanie nawozów naturalnych lub poprzez wykonanie zdj geotago tu „Rolnictwo w glowe i zarz dzanie p ynnych innymi metodami ni roz wanych. W przypadku niedotrzymania ter sk adnikami od ywczymi” realizowali bryzgowo, W przypadku niedotrzymania ter w 2023 roku nast puj ce praktyki: mogli potwierdzi ich realizacj w okre minów, z powodu np. wyst pienia si y • Wymieszanie obornika na gruntach lonych terminach poprzez z o nie wy szej, o wiadczenia o realizacji prak ornych w terminie 12 godzin od jego stosownego o wiadczenia do kierow tyki lub wykonane zdj cia geotage aplikacji, nika biura powiatowego Agencji Re wane mo na sk ada do dnia wydania strukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa decyzji.

Producenci rolni b d mogli uzyska refundacj 70 proc. sk adki ubezpiecze nia produkcji wi , byd a, owiec, kóz, koni lub drobiu od ryzyka strat spowo dowanych przez 36 chorób zwierz t. W Dzienniku Ustaw opublikowane zosta o rozporz dzenie Ministra Rol nictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szeze gó owych warunków i szczegó owego trybu przyznawania i wyp aty pomocy. Pierwszy nabór wniosków o dop aty jest zaplanowany na pa dziernik 2024 r.

- KTÓRE CHOROBY ZWIERZ T**
OBEJMUJE DOP ATA DO UBEZPIECZENIA?	• afryka skiego pomoru koni;	• rzekomego pomoru drobiu;
Producenci rolni b d mogli wnio skowa do Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR) o re fundacj 70 proc. sk adki ubezpie czenia od ryzyka strat w dochodach w produkcji wi , byd a, owiec, kóz, koni lub drobiu spowodowanych wy st pieniem nast puj cych chorób za kazych zwierz t:	• ksi gosuszu (pomór byd a);	• gru licy byd a;
• pryszczycy;	• pomoru ma ych prze uwaczy;	• brucelozy byd a (B. abortus);
• klasycznego pomoru wi ;	• choroby p cherzykowej wi ;	• brucelozy owiec i kóz (B. melitensis);
• afryka skiego pomoru wi ;	• choroby niebieskiego j zyka;	• w glika;
• wysoce zjadliwej grypy ptaków;	• ospy owiec lub ospy kóz;	• w cieklizny;
	• gor czki doliny Rift;	• b blowicy;
	• choroby guzowatej skóry byd a;	• przeno nej encefalopatii g bczastej (TSE);
	• p cherzykowego zapalenia jamy ustnej;	• kamylobakteriozy;
	• wenezuskiego wirusowego zapalenia mózgu i rdzenia koni;	• listeriozy;
	• choroby krwotocznej zwierzyny p owej;	• salmonelli (salmonellozy odzwierz cej);
	• zarazy p ucnej byd a;	• w o nicy;
		• szczepu E. coli wytwarzaj cego werotoksyn ;

- zakażenie zapalenia nosa i tchawicy rolnych oraz ewidencji wniosków byd a/otr tu byd a;
- wirusowej biegunki byd a;
- choroby młwikowej byd a;
- zarazy rzyskowej byd a;
- enzoptycznej biaczki byd a;
- gorączki Q;
- paratuberkulozy.

NABÓR WNIOSKÓW

Pierwszy nabór dotyczy interwencji w siedzibach: Agencji, oddziałów regionalnych i biur powiatowych Agencji. W ramach systemów ubezpieczenia w ramach Planu Strategicznego dla polskiej rolnictwa. Warunkiem Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 jest, aby z umowy lub polisy wynikał obowiązek ubezpieczenia nieruchomości w państwie członkowskim, o którym mowa w art. 172 ust. 1 Rozporządzenia (UE) 2021/2115.

FORMA DOFINANSOWANIA

Dofinansowanie ma formę 70 proc. dotacji w ramach Planu Strategicznego dla polskiej rolnictwa. Warunkiem Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 jest, aby z umowy lub polisy wynikał obowiązek ubezpieczenia nieruchomości w państwie członkowskim, o którym mowa w art. 172 ust. 1 Rozporządzenia (UE) 2021/2115.

Pomoc będzie wypłacana przez Agencję w terminie 30 dni od dnia wydania przez kierownika biura powiatowego Agencji decyzji o przyznaniu pomocy, na rachunek producenta rolnego wskazany przez niego w ewidencji producentów, o której mowa w przepisach o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw

stała zawarta umowa ubezpieczenia, z pominięciem roku o najwyższej i najniższej wartości dochodu albo produkcji tych zwierząt, ustalonej na podstawie danych rachunkowych lub dokumentów potwierdzających wartość prowadzonej produkcji zwierząt tych gatunków, albo produkcji tych zwierząt zadeklarowanej w umowie ubezpieczenia przez rolnika – w przypadku, gdy działalność rolnicza w zakresie produkcji tych zwierząt nie była prowadzona w okresie poprzedzającym rok zawarcia umowy ubezpieczenia.

Podstawa prawna

Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 8 marca 2024 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu wypłaty pomocy w ramach zarządzania ryzykiem w formie wkładów finansowych na rzecz składek w ramach systemów ubezpieczenia w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (Dz.U. 2024 poz. 355).

;RMSWOM ScHST EX] FI^TS.VIHRMI [c V 3 X

15 marca ruszy nabór wniosków o przyznanie płatności bezprocentowych oraz płatności obszarowych w ramach II lary WPR za 2024 r.

JAK ZOBY WNIOSKI?

Wniosek, tak jak w ubiegłych latach, należy złożyć do Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR), wyłącznie w postaci elektronicznej – za pośrednictwem aplikacji eWniosekPlus.

Dostęp do aplikacji odbywa się za pośrednictwem Platformy Usług Elektronicznych (PUE), dostępnej na stronie: <https://www.gov.pl/web/arimr>.

O JAKIE WSPARCIE

MO NA ZAWNIOSKOWA ?

W aplikacji eWniosekPlus będzie można zawnioskować, tak jak dotychczas o przyznanie:

- interwencji w formie płatności bezprocentowych, w tym ekoschematów powierzchniowych i dobrostanu zwierząt;
- przejściowego wsparcia krajowego;
- interwencji w ramach II lary WPR, tj.: interwencji rolno-rodowiskowo-klimatycznych, płatności ekologicznej, płatności ONW oraz interwencji leśnych i zadrzewieniowych;
- płatności obszarowych kontynuowanych w ramach Programu Rozwoju

Obszarów Wiejskich w latach 2014–2020 (tj. płatności rolno-rodowiskowe-klimatycznych, ekologicznych i premii zalesieniowych).

- Podstawowy termin składania wniosków upłynie 15 maja 2024 r.
- Wniosek może być złożony w terminie 25 dni kalendarzowych po terminie składania wniosków, tj. do dnia 10 czerwca 2024 r. (z uwagą na fakt, że 9 czerwca 2024 r. wypada w niedzielę). Za każdy dzień roboczy opóźnienia stosowane będzie zmniejszenie płatności o 1% należnej kwoty płatności.
- Podstawowy termin na wprowa

dzenie zmian we wniosku upłynie 31 maja 2024 r.

- Zmiany wniosku o przyznanie płatności można dokonać również w terminie do dnia 15 września 2024 r., w przypadku gdy Agencja poinformuje beneficjenta o nieprawidłowościach wykrytych w ramach kontroli administracyjnych lub systemu monitorowania obszarów. Również w tym roku państwowe i rodzime doradztwo rolnicze zapewni bezpłatne wsparcie w przygotowaniu wniosków. Informacje o najważniejszych zmianach wprowadzonych w 2024 r. dostępne na stronie MRiRW.

3 EN[EORMINW^I ^QMER] McYTVSW^G^IRME FI^TS.VIHRMGL McT EXRS.GM SFW^EVS[]GL OX¾VI FéHÒ SFS[MÒ^][EÔ [cOEqTERM

- Głównie zmiany dotyczą warunkowo:
  - wprowadzenie częściowej derogacji od normy GAEC 8, obowiązującej na mocy rozporządzenia Komisji (UE) 2024/587 – umożliwiającej rolnikom i innym beneficjentom spełnienie tej normy poprzez przeznaczenie minimalnego udziału co najmniej 4% gruntów ornych na obszary i elementy nieprodukcyjne, w tym grunty ugorowane lub uprawy wieloazotowe lub miedzyplonowe. Przy czym miedzyplony i uprawy wieloazotowe muszą być uprawiane bez stosowania środków ochrony roślin, a współczynnik ważenia w odniesieniu do miedzyplonów wynosi 1;
  - uzupełnienie definicji nawozów w ramach normy GAEC 4 o kaodynn substancji zawierające związek lub związek azotu rolniczo wykorzystywany w celu zwiększenia wzrostu roślinności. Tym samym definicja obejmuje m. in. produkty pofermentacyjne, pozostałości z gospodarstw rybackich, odchody zwierzęce oraz osady ciekowe wchodzące w zakres programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi z rolnictwa oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu;
  - w przypadku normy GAEC 7 i GAEC 8 – rezygnacja z obowiązku składania oświadczenia na rzecz prowadzenia rejestrów zabiegów agrotechnicznych lub posiadaniu innych dokumentów zawierających informacje o wykonanych zabiegach.
- Zmiany w zakresie płatności dla młodych rolników:
  - odstępnie od wymogu posiadania przez rolnika ubiegającego się o przyznanie płatności dokumentu potwierdzającego, że podlega ubezpieczeniu w KRUS;
  - ograniczenie wymogu składania oświadczenia w celu ustalenia daty rozpoczęcia działalności rolniczej – tylko w przypadku nieposiadania przez małżonka rolnika numeru PESEL.
- Zmiana w zakresie płatności związanych z produkcją zwierząt:
  - ograniczenie zakresu informacji koniecznych do weryfikacji zgłoszenia dokonanego w systemie IRZ w celu kwalifikacji zwierząt do płatności do danych wynikających z przepisów unijnych.
- Zmiana dla spółdzielni ubiegających się o płatności restrykcyjne lub płatności do roślin pastewnych:
  - wprowadzenie możliwości oświadczenia przez spółdzielnię o wadze poddaniu się badaniu lustracyjnemu.
- Głównie zmiany w zakresie ekoschematów obszarowych:
  - w ekoschemacie Rolnictwo w głowie i zarządzanie składnikami odżywczymi, w przypadku praktyk:
    - Wymieszanie obornika na gruntach ornych w terminie 12 godzin od jego aplikacji oraz stosowanie nawozów naturalnych innymi metodami niż robryzgowo: (i) utrzymanie możliwości realizacji praktyk poprzez składanie oświadczenia o wykonaniu praktyk również w kolejnych latach wdrażania ekoschematów, w sytuacji, jeżeli rolnik nie będzie mógł wykonać z

- geotagowanego oraz zrezygnowano z obowiązku prowadzenia rejestru; (ii) w odniesieniu do gruntów ornych wprowadzono odstępstwo umożliwiające zaniechanie lub zdjęcie geotagowanego o wykonaniu praktyk do 30 listopada, jeżeli mają zastosowanie przesłanki wskazujące na sytuację uniemożliwiającą dokonanie zbiorów lub nawożenia z uwagi na niekorzystne warunki pogodowe, o których mowa w „Programie działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi z rolnictwa oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu”; (iii) na oświadczeniu na ARiMR obowiązku zawiadomienia rolników w przypadku, jeżeli nie złożyli oświadczenia/zdjęcie geotagowanego na potrzeby realizacji tych praktyk;
- Opracowanie i przestrzeganie planu nawożenia w wariantach dotyczących wapnowania – zrezygnowano z obowiązku składania oświadczenia, a rolnik nie otrzyma decyzji Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w sprawie przyznania dofinansowania na zakup nawozu wapniowego;
- Miedzyplony ozime lub wsiewki różplonowe: doprecyzowano, że w ramach miedzyplonów może być stosowana forma jara lub ozima roślin tworzących mieszanki miedzyplonu ozimego, a w przypadku wsiewki różplonowej zrezygnowano z obowiązku składania oświadczenia o dacie zbioru uprawy w plonie głównym na rzecz prowadzenia rejestru zabiegów agrotechnicznych.
- w ekoschemacie Integrowana Produkcja Roślin doprecyzowano, że płatności są przyznawane również, jeżeli małżonek rolnika prowadzi uprawy roślin zgodnie z metodykami integrowanej produkcji roślin.
- Głównie zmiany w ekoschemacie Dobrostan zwierząt PS WPR:
  - nowa płatność dla rolników uczestniczących w krajowych systemach jako ci (obecnie są to: system QMFA dla bydła rzeźnego i system QAFP dla świń, kurcząt brojerskich i indyków rzeźnych) z tytułu obowiązujących w tych systemach ograniczeń w zakresie stosowania antybiotyków
  - w przypadku realizacji wariantu Dobrostan koni utrzymywanych w systemie otwartym, dopuszczone zostanie utrzymywanie ogierów w pomieszczeniach/budynkach i otrzymanie do nich wsparcia wg stawki dla wariantu Dobrostan koni utrzymywanych w pomieszczeniach lub budynkach;
  - obowiązek odzyskania jednorazowego, bezpłatnego szkolenia z zakresu metod ograniczających stosowanie antybiotyków u zwierząt. Rolnik będzie miał możliwość odbycia szkolenia w terminie do dnia 14 marca roku następującego po roku, w którym złożony wniosek poprzez udział w jednej z trzech dostępnych form: (i) ekranowo (samodzielnie po przez dostęp online 24 h/7 dni w tygodniu), (ii) webinarium (online z udziałem osoby prowadzącej i transmisją żywą), (iii) stacjonarnie (w oddziale ODR).
- Głównie zmiany w zakresie interwencji rolno-rodowiskowo-klimatycznych:

- z agodzenie warunków i wymogów w ramach Interwencji Bioró norodno na gruntach ornych, m.in.: zmniejszenie liczby wymaganych gatunków w mieszance wykorzystywanej do zasiań pasy kwietnego (z 10 do 8 gatunków) lub ogródka bioró norodno ci (z 20 do 15 gatunków), zwiększenie maksymalnej szerokości pasy kwietnego (z 9 m do 20 m), rezygnacja z wymogu 50% udziału w gruntach ornych w powierzchni wszystkich użytków rolnych w gospodarstwie;
- uproszczenie wnioskowania poprzez wykorzystanie warstw cyfrowych opracowanych przez Generalnego Dyrektora Ochrony środowiska w ramach interwencji przyrodniczych na obszarach Natura 2000 (w roku 2023 – warstwy GIO dla dubelta i wodniczka, od 2024 r. warstwy GDO dla pozostałych siedlisk i gatunków);
- obniżenie wymaganej min. obsady zwierząt w interwencjach przyrodniczych z 0,5 do 0,3 DJP/ha.
- 8. Główne zmiany w zakresie interwencji Rolnictwo ekologiczne PS WPR oraz działania Rolnictwo ekologiczne PROW 2014–2020, obejmujących: uprawy na gruntach ornych, uprawy sadownicze oraz TUZ;
- w przypadku interwencji PS WPR oraz działania PROW na gruntach ornych, uprawy sadowniczej upraw zwierzęta trawo-erne: na gruntach ornych, a w przypadku interwencji PS WPR na obszarach strefy II ONW typ specyficzny tzw. podgórnego – mo liwo : (i) zastąpienia upraw na gruntach ornych uprawami sadowniczymi, (ii) zastąpienia TUZ uprawami na gruntach ornych lub sadowniczymi, (iii) zmiany gatunku uprawy sadowniczej;

- obniżenie wymaganej min. obsady zwierząt w przypadku premii za równoważną produkcję roślinno-zwierzęcą z 0,5 do 0,3 DJP/ha;
- przyznawanie płatności ekologicznych do gruntów wykorzystywanych na potrzeby spełnienia normy GAEC 8, tj. ugorów bez produkcji wg stawki dla upraw rolniczych w okresie konwersji (1.571 PLN/ha). Grunt musi pozostać w systemie rolnictwa ekologicznego.
- 9. Główne zmiany w zakresie interwencji leśnych i zadrzewieniowych PS WPR:
  - wprowadzenie uproszczeń w przypadku ubiegania się o przyznanie pomocy do gruntów zalesionych w wyniku sukcesji naturalnej poprzez rezygnację z załącznika do wniosku, jakim była mapa geodezyjna;
  - rozszerzenie listy gatunków drzew i krzewów, które mogą być wykorzystywane w interwencjach leśno-zadrzewieniowych;
  - doprecyzowanie przepisów w zakresie dokumentów planistycznych z gminy, które stanowi załącznik do wniosku o sporządzenie planu zalesienia.
- 10. Zmiany w zakresie Płatności atmo ci ONW:
  - Od 2024 r. zwiększone zostały stawki płatności atmo ci na obszarach ONW typ górski i podgórski dla rolników posiadających zwierzęta trawo-erne:
    - na obszarach strefy II ONW typ specyficzny tzw. podgórnego ze zwierzętami, ze stawki 550 zł/ha do 676 zł/ha,
    - na obszarach ONW typ górski, z 750 zł/ha do 829 zł/ha.
  - Ponadto zmniejszony został wymóg minimalnej obsady zwierząt trawo-ermy uprawiających do ubiegania się o płatności atmo ci z 0,5 DJP do 0,3 DJP.

INFORMACJE KASY ROLNICZEGO UBEZPIECZENIA

5 2 1 0 6 ' % < 0 ') 1

)EPW^I [ ]H YOIRMI SOVIWY PIKEPRIKS TSF]XY TSCSRMOE VSPRMOE 3 SF][EXIPE 9OVEMR]

Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego informuje, że w wyniku nowelizacji przepisów ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz ubezpieczeniu zdrowotnemu. Wyjazd obywatela Ukrainy, o którym mowa powyżej, z terytorium Polski na okres powyżej 30 dni, a także korzystanie z ochrony czasowej na terenie innej państwa członkowskiego Unii Europejskiej przyznanej z powodów humanitarnych, którzy do dnia wojennych prowadzonych przez państwa członkowskie Unii Europejskiej go przebywają legalnie w Polsce na terytorium Ukrainy pozbawia go prawa do pobytu w Polsce na terytorium Ukrainy, przysługującego na podstawie przepisów.

Podstawa prawna Ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz.U. z 2024 r. poz. 167) Art. 1 ustawy z dnia 9 lutego 2024 r. o zmianie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz.U. z 2024 r. poz. 232) Ustawa z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U. z 2024 r. poz. 90)

4H QEVGE V IQIV]XYV] McVIRX] [ ]T E ^SWXE] TSH[ ]OW^SRI

Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego informuje, że waloryzacja emerytur i rent rolniczych w 2024 r. polega na pomnożeniu kwoty emerytury podstawowej, która od 1 marca 2024 r. wynosi 1602,86 zł, przez wskaźnik wyrażający zmiany cen towarów i usług konsumpcyjnych ustalony indywidualnie dla każdego emeryta (dla każdego emeryta i dla każdego emeryta). W ten sposób od 1 marca 2024 r. stan podwyższone (zwaloryzowane) wszystkie emerytury i renty rolnicze wypłacane na dzień 29 lutego 2024 r. Jeśli świadczenie ustalone w sposób określony powyżej, będzie niższe od kwoty najniższej emerytury pracowniczej (od 1 marca 2024 r. 1780,96 zł) – zostanie z urzędu podwyższone do kwoty 1780,96 zł. Do kwoty 1780,96 zł nie zostaną podwyższone: a) świadczenia, których wypłata została zawieszona stosownie do art. 28 lub 34 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, tj. w związku z prowadzeniem działalności rolniczej lub osiadczeniem dodatkowych przychodów np. z tytułu zatrudnienia, b) emerytury i renty z ubezpieczenia pobierane w związku z emeryturą lub rentą z innego ubezpieczenia społecznego, jeżeli suma tych świadczeń przekracza kwotę najniższej emerytury pracowniczej (dotyczy również pobierania jednocześnie emerytur z ZUS i KRUS), z wyjątkiem renty rodzinnej wypłacanej w związku z tytułu socjalnego świadczenia (renty, które są wypłacane w wysokości pro-rata.

Od 1 marca 2024 r. wzrasta również: • rodzicielskie świadczenie uzupełniające do kwoty 1780,96 zł, • świadczenie pieniężne z tytułu pełnienia funkcji społecznych do kwoty 336,36 zł. Ponadto ponownemu obliczeniu z urzędu ulegają: 1. świadczenia uzupełniające dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji. cząstkowa kwota świadczenia pieniężnego nansowanego ze środków publicznych wraz z kwotą wypłaconą przez zagraniczne instytucje w sprawie emerytalno-rentowych wraz ze świadczeniem uzupełniającym nie może przekroczyć kwoty 2419,33 zł miesięcznie. 2. świadczenia wyrównawcze dla działaczy opozycji antykomunistycznej i osób represjonowanych z powodów politycznych. cząstkowa kwota emerytury/renty rolniczej (z uwzględnieniem nowej kwoty dodatku równego różnicy między kwotą świadczenia przyznanych przez państwa członkowskie UE/EFTA, a najniższą emeryturą w Polsce) oraz świadczenie przyznane przez zagraniczne instytucje w sprawie emerytalno-rentowych wraz ze świadczeniem wyrównawczym nie może przekroczyć kwoty 3.415,50 zł miesięcznie. Od 1 marca 2024 r. wzrastają również kwoty dodatków/ świadczeń przysługujących do emerytur oraz rent i wynios: • dodatek pielęgnacyjny – 330 zł 07 gr, • dodatek dla inwalidy wojennego uznanego za całkowicie niezdolnego rolników (Dz.U. z 2024 r. poz. 90).

- do pracy i do samodzielnej egzystencji – 495 zł 11 gr,
  - dodatek kombatancki – 330 zł 07 gr,
  - dodatek za tajne nauczanie – 330 zł 07 gr,
  - ryczałt energetyczny – 299 zł 82 gr,
  - dodatek kompensacyjny – 49 zł 51 gr,
  - dodatek dla sieroty uzupełniającej – 620 zł 36 gr,
  - świadczenie pieniężne przysługujące bym o nierozmownym górnikom – 330 zł 07 gr,
  - świadczenie pieniężne przysługujące osobom deportowanym do pracy przymusowej oraz osadzonym w obozach pracy przez III Rzeszę i ZSRR – max 330 zł 07 gr,
  - dodatek pieniężny dla inwalidy wojennego – 1263 zł 73 gr.
- WAŻNE:
Decyzje o podwyższeniu świadczeń od 1 marca 2024 r. (czyli tzw. waloryzacyjne) zostaną wysłane w kwietniu br. wraz z decyzjami dot. przyznania dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego. Przewiduje się, że waloryzacja emerytur i rent od 1 marca 2024 r. objętych tym stanem około 1 mln emerytów i rencistów. Więcej informacji na temat waloryzacji emerytur i rent od 1 marca 2024 r. można uzyskać na stronie internetowej: waloryzacja.emerytur.i.rent.rolniczych.lub.w.kaddej.jednostce.organizacyjnej.krus.
- Podstawa prawna art. 48 ust. 4 i 5 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U. z 2024 r. poz. 90).

3S[I O[SX] TV^]GLSHY HIG]HYNÒGI Sc^QRMINW^IF .[MEHG^I IQIV]XEPRS VIRXS[ ]GL SH HRME QI

Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego informuje, że głównego Urzędu Statystycznego przeciwnego miesiąca od 1 marca 2024 r. zmieniają się kwoty miesięcznego przychodu wynagrodzenia za IV kwartał 2023 r. (7540 zł 36 gr). chodu powodując zmniejszenie lub zawieszenie świadczeń emerytalno-rentowych. Od 1 marca 2024 r. kwoty przychodu powodując zmniejszenie/zawieszenie emerytury lub renty wynoszą odpowiednio: • 70% przeciwnego miesięcznego wynagrodzenia, tj. 5278 zł 30 gr, • 130% tego wynagrodzenia, tj. 9802 zł 50 gr. Nowe kwoty miesięcznego przychodu powodując zmniejszenie/zawieszenie emerytury lub renty ogólnego -ko 2023 r. stosowanych przy zmniejszaniu albo zawieszaniu emerytur i rent (M.P. z dnia 13 lutego 2024 r. poz. 112). cze Społecznych, w związku z ogłoszeniem przez Prezesa

Podstawa prawna Komunikat Prezesa GUS z dnia 09 lutego 2024 r. w sprawie przeciwnego wynagrodzenia w czwartym kwartale 2023 r. (M.P. z dnia 9 lutego 2024 r. poz. 106). Komunikat Prezesa ZUS z dnia 12 lutego 2024 r. w sprawie kwot przychodu odpowiadających 70% i 130% przeciwnego wynagrodzenia ogólnego za IV kwartał 2023 r. stosowanych przy zmniejszaniu albo zawieszaniu emerytur i rent (M.P. z dnia 13 lutego 2024 r. poz. 112).

ROLNICY WYKONALI WYMAGANIA W ZAKRESIE WYPŁATY WYDATKÓW NA UBEZPIECZENIE WYPADKOWE

Kasa informuje, że Uchwała Nr 2 Rady Jednocznie nie informujemy, że Ubezpieczenia Społeczne Rolników w marcu br. wysoko emerytury pod z dnia 29 lutego 2024 r. została ogł... stawowej wynosi 1602,86 zł, w związku z tym podstawa miesięczna składowa na ubezpieczenie wypadkowe, chociaż składowa na ubezpieczenie emerytalne i macierzyńskie w II kwartale 2024 r. wyniesie 160,00 zł.

W związku z tym, wysoko składowa na ubezpieczenie wypadkowe, chorobowe i macierzyńskie za podlegającego przez cały miesiąc rolnika, ma on ka, domownika i pomocnika rolnika w II kwartale 2024 r. wynosi 60,00 zł miesięcznie.

Jeżeli rolnik, ma on ek lub domownik objęty jest tym ubezpieczeniem na wniosek w zakresie ograniczonym, należy na składowa stanowi 1/3 pensji składowki, tj. 20,00 zł miesięcznie.

obejmujących obszar ujętych rolnych powyżej 100 ha przeliczeniowych do 150 ha przeliczeniowych, tj. 577,00 zł dla gospodarstw rolnych obejmujących ujętych rolnych powyżej 150 ha przeliczeniowych do 300 ha przeliczeniowych,

36% emerytury podstawowej, tj. 577,00 zł dla gospodarstw rolnych obejmujących ujętych rolnych powyżej 150 ha przeliczeniowych do 300 ha przeliczeniowych,

48% emerytury podstawowej, tj. 769,00 zł dla gospodarstw rolnych obejmujących ujętych rolnych powyżej 300 ha przeliczeniowych. Jednocześnie Kasa przypomina, że termin uregulowania należności za: rolników, ma on ek i domowników za II kwartał 2024 r. upływa z dniem 30 kwietnia 2024 r., a dla pomocników rolnika za dany miesiąc upływa z 15 dniem następnego miesiąca.

ROLNICY

3U]JHP\ ODQ\ SODQ QD XEH]SLHF]HQLD X
5R]SRF]\QD VLx ZLRVHQQ\
XEH]SLHF]HQLD XSUDZ Z 78:

ROLNICY WYKONALI WYMAGANIA W ZAKRESIE WYPŁATY WYDATKÓW NA UBEZPIECZENIE WYPADKOWE

Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego informuje, że przeciętny wymiar składowki na ubezpieczenie zdrowotne w sektorze przedsiabiorstw, w czynie z wypłatami z zysku, w czwartym kwartale 2023 r. wynosi 7767,85 zł (M.P. z 2024 r. poz. 82).

stanowi bieżąco 234 zł (tj. 9% od kwoty podstawy wymiaru) w gospodarstwach rolnych stanowi bieżąco 33,4% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiabiorstw, w czwartym kwartale roku poprzedniego, w czynie z wypłatami z zysku).

ród o: www.gov.pl

ROLNIKU... PRZEDSIABIORCZO

DFKÇFDP\ GR XPLHV]F]DQLD ZbQDV]P
i(FKX =DFKRGQLRSRPRUVNLHM :VLöë VZRLFk UHNODP
'RFLHUDPEH]SÑBPWLG\VLÇF]QLN GR UROQLNµZ
LQVW\WXFML RNRÉRUROQLF]\FK V]NµÉ LbXU]ÇGµZ

àŠ2H I šµ o !Š2®y

6]F]HJµÊ\
WHO b
WHO b

H PDLO
H PDLO

L]ED#]LU SO
NRV]DOLQ#]LU

ZAMÓW

•)UXea
I Ž° %) • e

:)\ZDQLD NWµU\ P PXVL VSURVWDÉ-Z...
ZDMÇ "H UROQLF\ SR]D NZHVWLDPL HNRQRPLF]Q\PL F] RUJJDQL
]DF\MQ\PL FRUD] F]x FLHM NRQFHQW\...
ELRUµ QRURGMQR FLÇ² FHNZHVWLDPL...
"LFD SU]JHP\VörZ\FK² URGNµZ SURGX...
U]V]\ QRZH SRGHM FLH GR SODQRZDQL...
ODFK]DF]\QDMÇ SRMDZLDÉ VLx QLHV...
XSUDZQ\FK DOH ZUDFDMÇ WH" GR öDY...
ODW =D ZLRVHQQD RIHUWD XEH]SLHF]...
:]DMHPQ\FK &78:% WR SU]JHP\ ODQD...
NRPSOHNVRZHM RFKURQ\ XSUDZ
:)\UD]LVW\ P SU]NIDGHP]PLDQ ZbS...
VMD XSUDZ\ VIRQHF]QLND -HV]F]H G...
UR OLQD QLV]RZD]bSRZLHU]FKQLÇ...
QDG W\ V KD 1DWRPLDV ZbVH]RQLH...
SRQDG W\ V KD :]UDVWD WH]DLQW...
JíµZQ\ P IDFHOLL F]]RUF]\F\ ELDÍH...
MÇ UµZQLH SRZROL SRZUDFDÉ WUDG...
MDN OHQ LbNRQRSLH
:bRGSZRZH]L QD]PLDQ\
:\FKRG]ÇF QDSU]HFLZ SRWU]HERP U...
]PLDQ ZbNUDMRZHM VWUXNWU]H]D...
ZDU]VWZR SU]JRWRZDİR RIHUWÖ...
OLVW\ XZ]JOÖGQLRQH Zb8VWDZLH...
Q\FK Lb]ZLHU]ÇW JRVSRGDUVNLFK...
ZLRVHQQHJR VH]RQX XEH]SLHF]HQLD...
PR QD XEH]SLHF]É WDN H XSUDZ\ -V...
QRSL ZíµNQLVW\FK ERERZDW\FK GU...
LbUR OLQ]LHODUVNLFK

Pomorskie Biuro Regionalne

CE vb;7CEb0. % ovCE-tbmb;

ft: "jo%b-lvh- "7 ."Jv"u ovCE-tbm

\$: 3"v - " " " " " " " " " "

;Jl-bt9 hovCE-tbm\|t%µ

TOWARZYSTWO

UBEZPIECZENIA WZAJEMNYCH

T U W

b]uo !;]bom-tm; % ouCEo%b;)b;th

"b;7CEb0- CE-lb;fv1o%- % "CE1CE;

ft: o]ttb1h- 'u7 ••J'" "CE1CE;1b

\$: 3"v - " " " " " " " " " "

;Jl-bt9 vCE1CE;1bm\|t%µ:rt

www.tuw.pl

-QIRUPDFMD VWDQRZL PDWHULD SURPRF\MQ\ 7RZDU]\VWZD 8EH]SLHF]H :]DMHPQ\F

WYBIERZ OCHRON NA KA DYM POLU

Nie pozwól, aby niepogoda zmniejszyła Twoje dochody. Wybierz nasze ubezpieczenie upraw z dopłat z budżetu państwa i zyskaj 150 zł na zakupy. Więcej na i-rolnik.pl.

Materiał marketingowy, nie stanowi oferty w rozumieniu Kodeksu cywilnego i ma charakter wyłącznie informacyjny. Akcja promocyjna trwa od 18.03.2024 do 30.06.2024 r. lub do wyczerpania puli e-kodów (10 000). Skierowana jest tylko do osób fizycznych, którzy wykupi ubezpieczenie upraw ze składką min. 300 zł. W ramach akcji uczestnik może otrzymać tylko jeden e-kod. Więcej informacji w regulaminie akcji „Wiosenne uprawy z e-kodem 2024”, dostępnym na generaliagro.pl/regulaminy i i-rolnik.pl. Szczegóły o zasadach działania ubezpieczenia zawarte są w OWU upraw rolnych dostępnym na generaliagro.pl.